

A
12
OF
Georgian Poems
BY
GALAKTIONI

in
Translation
by
Nana Bukhradze

**A
12
of
Georgian Poems
by
Galaktion Tabidze**

**in
Translation
by
Nana Bukhradze**

Tbilisi

20

17

Editors:

Henry Roy

Darejan Siria

Cover and computer service by

Irakli Sheshelidze

Sketches from the diary notes of the poet

© გამომცემლობა “ლოგოსი”

ISBN 978-9941-468-17-9

Georgia is a country in which poetry plays a vital role in the national consciousness, and Georgians hold the poems of Galaktion Tabidze in especial affection. To this day his works are studied by every Georgian schoolchild, declaimed in countless toasts, and remain a great influence on modern Georgian poets and artists. Although he spent almost his entire life in Georgia, surviving both the Revolution and Stalin's purges, his work carries a variety of influences from the west, particularly from Baudelaire and the French Symbolists. Beautifully translated by Nana Bukhradze, these poems weave complex themes of love, loneliness, memory and homeland with musical grace. Though this small collection represents only a fraction of Tabidze's work, it contains some of his most popular and powerful poems; 'Snow' and 'Blue Horses' in particular are masterpieces of lyrical subtlety and invention.

I hope this edition will allow English-speaking readers to acquaint themselves with one of the greatest poets of the Georgian language.

Henry Roe,
London, January 2017

In memory of **Mr. Zurab Gelekva**, late professor of Ivane Javakhishvili Tbilisi State University. His patriotism, dedication, enthusiasm, perseverance, spirit, and personal charm enabled him to assemble together the greatest and most brilliant Georgian scholars, scientists, and students from the faculties of the University and the former Georgian Polytechnical Institute in order to create a new interdisciplinary training programme for Georgian diplomats and young specialists. Despite the vicissitudes of the 1970's Soviet Union, Mr. Gelekva's programme had a transformative effect on the field, and its legacy can be seen in many diplomatic missions and UN bodies today. Through his work, Mr. Gelekva made a great contribution to Georgia's successful evolution into a sovereign state.

თარგმანი ეძღვნება ივ.ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორის **ზურაბ გელეფვას** ნათელ ხსოვნას. სამშობლოსადმი მისმა სიყვარულმა, საქმისადმი თავდადებამ, უზარმაზარმა ენთუზიაზმმა და მოთმინებამ, პიროვნულმა ხიბლმა და სახელმწიფოებრივმა აზროვნებამ გასული საუკუნის 70-იან წლებში – წინააღმდეგობებით სავსე რეალობის მიუხედავად – ქართული სამეცნიერო საზოგადოების საუკეთესო ნაწილის შემოკრებით, ისევე როგორც უნივერსიტეტისა და იმჟამინდელი პოლიტიქნიკური ინსტიტუტის წამყვანი ფაკულტეტებიდან წარჩინებული სტუდენტების მოზიდვით, მან თსუ-ში დაარსა საერთაშორისო ურთიერთობების მიმართულება და, შედეგად, – საფუძველი ჩაუყარა ეროვნულ ნიადაგზე დიპლომატიური კადრების, ახალგაზრდა სპეციალისტების ინტერდისციპლინარულ მომზადებას — მომავალში მათი დიპლომატიურ მისიებსა და საერთაშორისო ორგანიზაციებში გამოყენების მიზნით – შეიტანა რა საკუთრივ თავისი წვლილი საქართველოს როგორც დამოუკიდებელი სახელმწიფოს განვითარების საქმეში.

1870. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

The first of these, the crucifixion, is the most important of all. It is the central point of the Christian religion, and the basis of all its doctrines. The crucifixion is the sacrifice of Jesus Christ for the redemption of the world. It is the greatest act of love and self-sacrifice that has ever been known to man. The crucifixion is the foundation of our faith, and the source of our hope. It is the light of the world, and the life of the world. The crucifixion is the greatest mystery of the Christian religion, and the most wonderful of all its miracles. It is the greatest act of love and self-sacrifice that has ever been known to man. The crucifixion is the foundation of our faith, and the source of our hope. It is the light of the world, and the life of the world. The crucifixion is the greatest mystery of the Christian religion, and the most wonderful of all its miracles.

The crucifixion is the most important of all the events of the Christian religion. It is the sacrifice of Jesus Christ for the redemption of the world. The crucifixion is the foundation of our faith, and the source of our hope. It is the light of the world, and the life of the world. The crucifixion is the greatest mystery of the Christian religion, and the most wonderful of all its miracles.

The crucifixion is the most important of all the events of the Christian religion. It is the sacrifice of Jesus Christ for the redemption of the world. The crucifixion is the foundation of our faith, and the source of our hope. It is the light of the world, and the life of the world. The crucifixion is the greatest mystery of the Christian religion, and the most wonderful of all its miracles.

J.A.

A child fell in the dusty city,
Fawn-eyed, with hair like mimosa.
And in gentle gusts of sorrow,
The blue angels arrived.

The street screeched with distorted faces:
The hearth and the sun were far off!
A plum tree flowered under the village sun,
And the sisters were heard in song.

1915

ი. ა.

ქალაქში, მტვერში წაიქცა ბავშვი,
ნუკრის თვალებით, თმით – მიმოზებით,
და მწუხარების მალე ნიავეში
მოფრინდნენ ლურჯი ანგელოზები.

შეშლილი სახით კიოდა ქუჩა:
შორს კი მზე დარჩა და მშობლის კერა!
მზეზე ჰყვაოდა სოფლად ალუჩა,
და გაისმოდა დების სიმღერა.

1915

Childhood Days

Childhood days are gone,
Fields, cornfields, woods,
All of a sudden – from far afield
Arrived another child in black:
We flung into a mournful dance,
From tears our sight blurred,
Grass, river, trees,
Days, childhood days.

1915

ბავშვობის დღეები

გაფრინდა ბავშვობის დღეები,
მინდვრები, ჭალები, ტყეები,
უეცრად მოვიდა შავებით
სხვა ბავშვი შორეულ დაბიდან.
მწუხარე ფერხულში ჩავებით
და თვალი ცრემლებმა დაბინდა,
ბალახი, მდინარე, ხეები,
დღეები, ბავშვობის დღეები.

1915

A Rose In Sand

Mother of God, Mzeo¹ Mariam!
Like a rose in sand after the rains –
My life's path is a dream
And the azure of distant heaven.

The crags merge in the mountain gloom
And if day somehow sidles along,
Sleepless and merry, like a woman intemperate
I shall go to the icons!

Sleepless and still drunk
I'll lean on the sacred door
To see the sun's ray break upon Zion
And the white stoles² flash like lightning.

¹ Mzeo: in Georgian denotes the celestial body - 'sun'.

² Part of the vestment worn by Ortodox priests before receiving the Eucarist.

სილაჟუვარდე ანუ ვარდი სილაში

დედაო ღვთისავ, მზეო მარიამ!
როგორც ნანვიმარ სილაში ვარდი,
ჩემი ცხოვრების გზა სიზმარია
და შორეული ცის სილაჟუვარდე.

შემოიღამებს მთის ნაპრალები,
და თუ როგორმე ისევ გათენდა, –
ღამენათევი და ნამთვრალევი
დაღლილ ქალივით მივალ ხატებთან!

ღამენათევი და ნამთვრალევი
მე მივეყრდნობი სალოცავ კარებს,
შემოიჭრება სიონში სხივი
და თეთრ ოლარებს ააელვარებს.

– Here I am ...

A wounded swan in the dream garden!

Look and rejoice in the fate of youth

With listless hands and a martyr's countenance!

Look! My eyes, that once

Burned with the morning dew, with violets,

Now gaze sleepless and melancholy –

Filled with tears of revenge.

Tell me, is it so for every poet?

In wait for you, do they all feel the same?

In stunned supplication, the soul

Dies under your feet like a butterfly.

Where is my requital?

Where is my soul's happiness?

As Alighieri was in Eden

Am I overcome in hell!

და მაშინ ვიტყვი: აჰა! მოვედი
გედი დაჭრილი ოცნების ბადით!
შეხედე, დასტკბი ყმანვილურ ბედის
დაღლილ ხელებით, ნამებულ სახით!

შეხედე! დასტკბი! ჩემი თვალები,
წინათ რომ ფეთქდნენ ცვრებით, იებით,
ლამენათევი და ნამთვრალევი
სავსეა ცრემლთა შურისძიებით!

დასტკბი! ასეა ყველა მგოსნები?
შენს მოლოდინში ასეა ყველა?
სული, ვედრებით განაოცები,
შენს ფერხთ ქვეშ კვდება, როგორც პეპელა.

სად არის ჩემთვის სამაგიერო?
საბედნიერო სად არის სული?
ვით სამოთხიდან ალიგიერი,
მე ჯოჯოხეთით ვარ დაფარული!

When the phantom of death
Shadows my way – accursed by fate,
My last Eucharist
Shall not mention your name!

I will fold my hands and like a windstorm
The swift horses will whirl me away!
Sleepless and still drunk –
I shall lie in my grave.

Mother of God, Mzeo Mariam!
Like a rose in sand after the rains –
My life's path is a dream
And the azure of distant heaven.

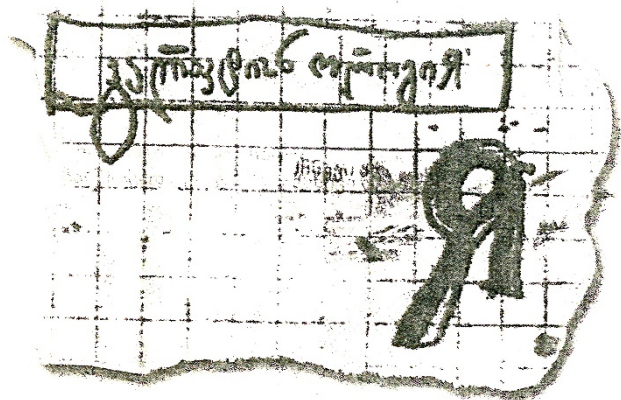
1917

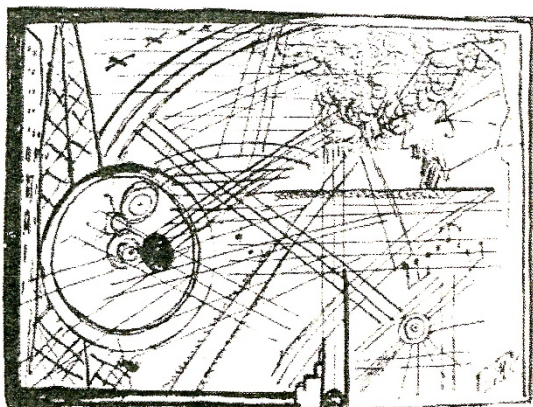
და როცა ბედით დაწყველილ გზაზე
სიკვდილის ლანდი მომეჩვენება,
განსასვენებელ ზიარებაზე
ჩემთან არ მოვა შენი ხსენება!

დავიკრებ ხელებს და გრიგალივით
გამაქანებენ სწრაფი ცხენები!
ლამე ნათევი და ნამთვრალევი
ჩემს სამარეში ჩავესვენები.

დედაო ღვთისავ, მზეო მარიამ!
როგორც ნანვიმარ სილაში ვარდი,
ჩემი ცხოვრების გზა სიზმარია
და შორეული ცის სილაჟვარდე.

1917

მთწმინდის მთვარე

ჯერ არასდროს არ შობილა მთვარე ასე წყნარი!
მდუმარებით შემოსილი შეღამების ქნარი.

ქროლვით იწვევს ცისფერ ლანდებს და
ხეებში აქსოვს...
ასე ჩუმი, ასე ნაზი ჯერ ცა მე არ მახსოვს!

მთვარე თითქოს ზამბახია შუქთა მკრთალი
მძივით,
და, მის შუქში გახვეული მსუბუქ სიზმარით

მოჩანს მტკვარი და მეტეხი თეთრად მოელვარე...
ოჰ! არასდროს არ შობილა ასე ნაზი მთვარე!

Here, the old man's¹ ghost takes its rest in a kingly
sleep
And above the grief-filled churchyard, the joyous
stars' flicker

Strews around in roses and chamomiles ...
In solitude, Baratashvili strolled this place fondly...

And may I die in songs, like a saddened lake swan,
To learn how night could look into my soul,

How a dream spread her sky-to-sky wings
And unfurled the blue sails of daydreams;

It's a wonder how death's approach can transform
The dying swan song's waterfalls and roses,

¹ Akaki Tsereteli (1840-1915) - the most revered people's poet of Georgia reposing on St Mount in Tbilisi.

აქ, ჩემს ახლო, აკაკის ლანდს სძინავს მეფურ
ძილით,
აქ, მწუხარე სასაფლაოს, ვარდით და
გვირილით

ეფინება ვარსკვლავების კრთომა მხიარული...
ბარათაშვილს აქ უყვარდა ობლად სიარული...

და მეც მოვკვდე სიმღერებში ტბის სევდიან
გედად,
ოღონდ ვთქვა, თუ ღამემ სულში როგორ
ჩაიხედა,

თუ სიზმარმა ვით შეისხა ციდან ცამდე ფრთები
და გაშალა ოცნებათა ლურჯი იალქნები;

თუ სიკვდილის სიახლოვე როგორ ასხვაფერებს
მომაკვდავი გედის ჰანგთა ვარდებს და
ჩანჩქერებს,

Why does my soul, raised by the sea,
Deem the path of death no different from the path
of the rose?

The poet's boldness is a fairy tale on this rosy path,
O never before have I seen a night of such calm.

Ghosts, close to you, I welcome death
And die as a king and a poet,

Next to yours, my lyre shall outlast time ...
Never, never before was a moon born so gentle!

1915

თუ როგორ ვგრძნობ, რომ სულისთვის, ამ
ზღვამ რომ აღზარდა,
სიკვდილის გზა არ-რა არის, ვარდისფერ
გზის გარდა;

რომ ამ გზაზე ზღაპარია მგოსანთ სითამამე,
რომ არასდროს არ ყოფილა ასე ჩუმი ღამე.

რომ, აჩრდილნო, მე თქვენს ახლო სიკვდილს
ვეგებები,
რომ მეფე ვარ და მგოსანი და სიმღერით
ვკვდები,

რომ წაჰყვება საუკუნეს თქვენთან ჩემი
ქნარი...
ჯერ არასდროს არ შობილა მთვარე ასე
წყნარი!

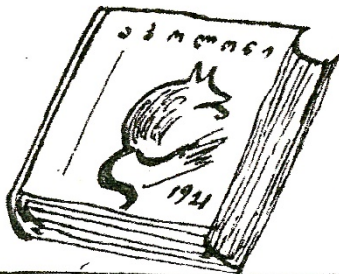
1915

Ինչո՞ւն է զի սօճոճ և Բ-ճարչիկը
 ի՞նչ թանցիկը ու յիշեցի՞նք:

— Ի, կ՛մ աստղան բնույն!
 ևս ի կլինի մյ՛ն բանսցոյն...

Բարձրագոյն Կարօս
 Եւրոպայի սրբաւոյն և ստեղծ

ՃՈՒՆԵ ԾՆՈՆՑՈՒՄ.

Օրհնե՛ք նորեկն ձեր, կենդի յիշատակուհի
 է՛ն ձեր նշանը նայողուհի,
 կնի թշուառ կտրուկի մը յիշատակուհի.
 Գոցողու կոչերն նայողուհի
 Վեցէ՛ք այժմեայ կոչերն... պոետն յո՛ւ
 յիշատակուհի, յիշատակուհի,
 Զմեռանայ՝ ~~պոետն~~ ~~պոետն~~ ~~պոետն~~ ~~պոետն~~
 առնէ՛ք յիշատակուհի,
 յիշատակուհի.

Կարմիր ձեռք

Nikortsminda¹

M.D.

I cleave to my heart
A lyre as I wish
And come into the brilliance
Of a magnificent ray.
Whoever built it
Built it unyielding
And graced from heaven
Great Nikortsminda!

Who,
What hand could raise
In consuming labour
The tender lightstream wreaths
Of wondrous ornaments –
Lacing gracefully
On the stone

¹ The monument of Georgian architecture of the XIth century in Racha (Georgia) named after St Nicolaos.

ქებათ ქება ნიკორწმინდას

მაქვს მკერდს მიდებული
ქნარი, როგორც მინდა.
ჩემთვის დიდებული
სხივი გამობრწყინდა.
მკვიდრად ააშენა,
ვინაც ააშენა
და ცით დაამშვენა
დიდი ნიკორწმინდა.

გზნებით დამკარგავი
გრძნეულ ჩუქურთმებით,
ქარგით დამქარგავი
ნაზი შუქურთმებით,
ნეტა ვინ აზიდა,
ან როგორ აზიდა,
რა ხელმა აზიდა

Of Nikortsminda?

O what treasure we have –
Invincible, rich,
The stones trill in harmony,
Felicity swells inexorably.
He who carved,
Carved well
With sagacity –
Mighty Nikortsminda.

The vaults,
The pillars' merging –
Contrived –
As if in a dream.
O who,
What genius
Or loving kindness
Conceived – the colossus Nikortsminda?

მალლა ნიკორწმინდა!

რა განძი გვექონია,
რა მხნე, რა მდიდარი,
ჟღერს ქვის ჰარმონია –
დარობს რამდი დარი.
კარგად გამოჰკვეთა,
ვინაც გამოჰკვეთა,
სიბრძნით გამოჰკვეთა
მძლავრი ნიკორწმინდა.

აქ რომ თაღებია,
სვეტთა შეკონება,
ისე ნაგებია,
სიზმრის გეგონება.
ნეტა ვინ ააგო,
რა ნიჭმა ააგო,
რა მადლმა ააგო
სვეტი – ნიკორწმინდა!

The twelve great windows
Stun in splendour,
The fire of love's care
Embraces the lines ...
He who lit it
Lit it with feeling
And entrusted fairly to time
Nikortsminda!

In the sinuous grandeur
I still see exuberance,
Time has shrouded
Its diadem in reverence,
O who made
And embosomed
In this array
The zeal – Nikortsminda!

ვგრძნობ, ვით დიადია
თორმეტი სარკმელი,
ხაზებში ანთია
ცეცხლი მისარქმელი:
ნეტა ვინ აანთო,
რომ გრძნობით აანთო
და წლებს გადაანდო
ნათლად ნიკორწმინდა!

ხვეულთ დიადება
ვხედავ – რა უხვია,
დრომ მას დიადემა
კრძალვით შეუხვია.
ნეტა ვინ მოჰქარგა,
და როცა მოჰქარგა,
შიგ მიჰკარგ-მოჰკარგა
გზნება – ნიკორწმინდა!

The accomplishment of lines –
Smooth and supple –
Is a wish fulfilled
Once deemed unviable.
This clarity,
This opulence
Has made you
The adamantine memorial –
Nikortsminda!

To receive your soul's blessing
You raise up the nation:
Your dome's neck –
Long stemmed,
Set aloft –
Compliant and genial –
Becomes you so
Nikortsminda!

მკვეთრი და მოქნილი
ხაზთა დასრულება
არის ამოდქმნილი
ნატურის ასრულება.
ეს ის სიმკვეთრეა,
ეს ის სიმდიდრეა,
რაითაც მკვიდრია
ძეგლი – ნიკორწმინდა!

შენის სულმნათისად
ასვლა ეროვანი:
ყელი გუმბათისა
მაღალღეროვანი,
ცამდის აღერილი,
ნებით აღერილი,
სათნოდ აღერილი,
გშვენის, ნიკორწმინდა!

The gaze is Georgian
That treasures this space,
The eye is enthralled
By the fire birds' plumage:
Wings, O wings we need ...
Many more wings
To conquer this space,
Nikortsminda!

The present sentinels
Your wings' sweet coo –
The vigorous art,
People's art –
Shines ever
For Georgia's praise –
Nikortsminda!

1947

მზერა ქართულია
სივრცის დაუნჯებით,
თვალი გართულია
ფრთიან ფასკუნჯებით:
ფრთები, ფრთები გინდა,
კიდევ ფრთები გვინდა,
გინდა დაეუფლო
სივრცეს ნიკორწმინდა!

შენ ფრთამოღულუნეს
ჟამთა სიმაღლეზე,
ჩვენი საუკუნე
გიცავს, უახლესი.
მძლავრი ხელოვნება,
ხალხის ხელოვნება –
ბრწყინავს საქართველოს
ქებად ნიკორწმინდა!

1947

*Vilanel*¹

All is a vision and the wind!
Life too is a sudden wind ...
Beauty – the only constancy.
To alternate day with night
You agree, my soul, is a dream.
All is a vision and the wind.
Pegasus' wings' whirr
Is the old area to sing....
Beauty – the only constancy.
To tear down
Again to build –
Is a monotonous tolling bell,
All is a vision and the wind.
The sight of a confined corpse
Is joy to every vicious soul,

¹ Vilanel - poetic metre spread in Midcentury Europe.

ვილანელი

ყოველივე ქარია და ჩვენება!
ოჰ, სიცოცხლეც უეცარი ქარია...
მარადია ერთადერთი: შვენება.
ყოველგვარი ღამეების თენება,
კარგად იცი, სულო, რომ სიზმარია,
ყოველივე ქარია და ჩვენება.
ყოველივე მერნის გადაჭენება
ნათქვამია, როგორც ძველი არია...
მარადია ერთადერთი: შვენება.
ისევ ნგრევა, ისევ ისე შენება.
მოსაწყენი, მგლოვიარე ზარია,
ყველაფერი ქარია და ჩვენება.
ყოველივე: ცხედრის გამოსვენება
მხოლოდ მავნე ქვეყნის სულს უხარია,
მარადია ერთადერთი: შვენება.

Beauty – the only constancy ...

Though bitter –

I seek rest and eternal sleep,

All is a vision, and the wind.

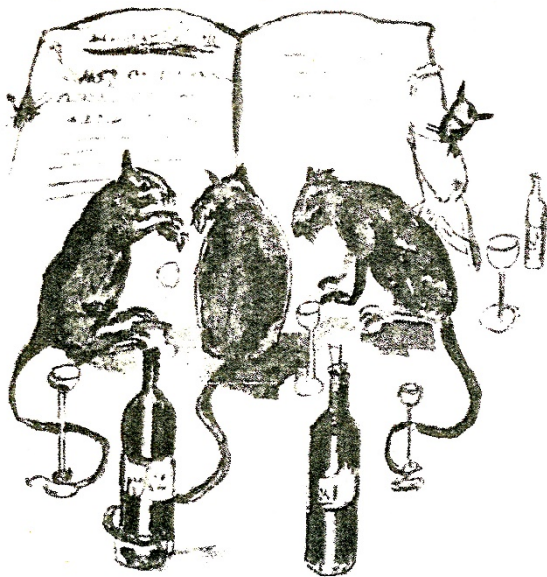
Beauty – the only constancy.

1922

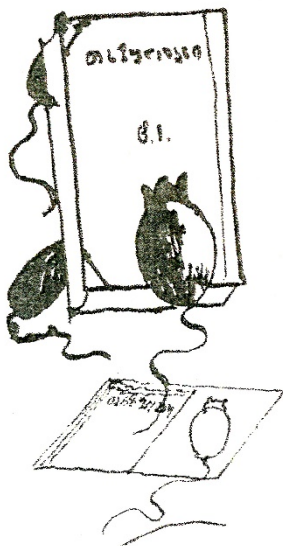
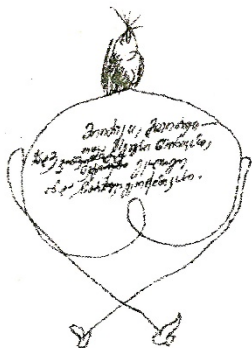
სამუდამო ძილი და მოსვენება
როგორ მინდა, მაგრამ როგორ მწარეა...
ყველაფერი ქარია და ჩვენება,
მარადია ერთადერთი: შვენება.

1922

19296. 3830642

Handwritten text in a cursive script, likely a signature or a note, located below the illustration. The text is written in a fluid, connected style and is oriented horizontally.

What Is the Time?

The hour, no doubt has grown late,
This night's long grief is my heart's constant
servant.

This stinging remorse gives me no peace
What is the time? What is the time?
Through the window the night won't wane an inch,
All of Autumn's miseries deluge me.
It might only be three!
What is the time? What is the time?
It must be a quarter past three, surely?
But the night is still as dark as pitch.
The station bell screams thirteen –
What is the time? What is the time?
Ah, strains the gloom-shrouded corridor
This night coachman to accommodate fitly.
Again the telephone – ringing nervously:

რომელი საათია?

ახლა, რა თქმა უნდა, ძლიერ გვიანაა.
გულში მწუხარებამ ღამე გაათია...
მაინც არ მასვენებს მწარე სინანული –
რომელი საათია? რომელი საათია?
ვდგევარ ფანჯარასთან, ღამე არ იცვლება,
მთელი შემოდგომა თავზე დამათია.
ახლა მხოლოდ სამი იყოს; შეიძლება.
რომელი საათია? რომელი საათია?
სამის, შეიძლება, არის მესამედი,
მაგრამ გაიხედავ, მაინც წყვილია,
კივის სადგურიდან ზარი მეცამეტე –
რომელი საათია? რომელი საათია?
ფიქრში გახვეულა ბნელი დერეფანი,
ღამის მეეტლე რომ ველარ დაატიო.
ისევ ნერვიულად რეკავს ტელეფონი,
რომელი საათია? რომელი საათია?

What is the time? What is the time?
God, this vengeful early morning rain
Pours incessantly like a jet of pitch!
Won't it end, this spiteful night?
What time is it? What time is it?
'Time for drunkenness,
Bitter and precious
Wine's hour has struck!'
So answered Charles Baudelaire,
When the question was asked –
What is the time?

1914

ღმერთო, როგორ მოხდა, წვიმა მოსისხასი
თითქო შეუწყვეტი კუპრის ნაკადია,
აღარ გათენდება ღამე საზიზღარი!
რომელი საათია? რომელი საათია?
იყო შარლ ბოდლერი: “მწარე და ძვირფასი
თრობის საათია, ღვინის საათია!”
ასე იძლეოდა პასუხს შეკითხვაზე –
რომელი საათია?

1914

Snow

How fiercely I love the violet snow
As its virgin fall spreads beyond the bridge,
The sorrowful feel of the cold and damp
And of love's such endurance.

Darling! the snow overwhelms my heart:
And days run by to make me old!

Far I roamed across my homeland:
A desert of glacial velvet was all I found.
Ah, that's my destiny:

To January's companionship I yielded,
Yet I can never quite forget
Your hands' pale snow.

Oh your hands! Darling, I see them
Wan and bent in a garland of snows.

I see the glint of your veil –
Intermittent – in this desert...

That's why I love the violet snow

თოვლი

მე ძლიერ მიყვარს იისფერ თოვლის
ქალწულებივით ხიდიდან ფენა,
მწუხარე გრძნობა ცივი სისოვლის
და სიყვარულის ასე მოთმენა.
ძვირფასო! სული მევესება თოვლით:
დღეები რბიან და მე ვბერდები!
ჩემს სამშობლოში მე მოვვლე მხოლოდ
უდაბნო ლურჯად ნახავერდები.
ოჰ! ასეთია ჩემი ცხოვრება:
იანვარს მოძმედ არ ვეძნელები,
მაგრამ მე მუდამ მემახსოვრება
შენი თოვლივით მკრთალი ხელები.
ძვირფასო! ვხედავ... ვხედავ შენს ხელებს,
უღონოდ დახრილს თოვლთა დაფნაში.
იელვებს, ქრება და კვლავ იელვებს
შენი მანდილი ამ უდაბნოში...
ამიტომ მიყვარს იისფერ თოვლის

As it falls from our river bridge,
Also, a sorrowful spirit that swirls and whips –
Pinning to their beds the banks of irises.
It is snowing! The dawning of such days
Covers me with a snow-flake, exhausted and blue,
If I could only survive the winter,
If only the wind would leave me alone!
There is the road, and there the gentle game...
And you go towards it all alone!
I love the snow, as once I loved
Your voice's secret melancholy!
I loved then, was drunk with love
In those peaceful days of crystal brilliance,
The wildflower petals strewn in your hair –
Windswept and free.
I long for you now, as much
As the vagabond longs for the abode...
A guard of white trees bear me company
And loneliness stands before me once more.

ჩვენი მდინარის ხიდიდან ფენა,
მწუხარე გრძნობა ქროლვის, მიმოვლის
და ზამბახების წყებად დაწვენა.
თოვს! ასეთი დღის ხარებამ ლურჯი
და დაღალული სიზმრით დამთოვა.
როგორმე ზამთარს თუ გადავურჩი,
როგორმე ქარმა თუ მიმატოვა!
არის გზა, არის ნელი თამაში...
და შენ მიდიხარ მარტო, სულ მარტო!
მე თოვლი მიყვარს, როგორც შენს ხმაში
ერთ დროს ფარული დარდი მიყვარდა!
მიყვარდა მაშინ, მათრობდა მაშინ
მშვიდი დღეების თეთრი ბროლება,
მინდვრის ფოთლები შენს დაშლილ თმაში
და თმების ქარით გამოქროლება.
მომწყურდი ახლა, ისე მომწყურდი,
ვით უბინაოს – ყოფნა ბინაში...
თეთრი ტყეების მიმყვება გუნდი
და კვლავ მარტო ვარ მე ჩემს წინაშე.

It is snowing! The dawning of such days
Covers me with a snow-flake, exhausted and blue,
If I could only survive the winter,
If only the wind would leave me alone!

1916

თოვს! ამნაირ დღის ხარებამ ლურჯი
და დაღალული ფიფქით დამთოვა.
როგორმე ზამთარს თუ გადავურჩი!
როგორმე ქარმა თუ მიმატოვა!

1916

You Are Thirteen

You are thirteen but have a captive –
A hoary heart's evil dreams:
Load the gun with thirteen bullets,
I must kill myself thirteen times.

Another thirteen years will come round
The road of twenty-six you'll tread,
The scythe will fell the tallest iris,
Time will weep, so will my verse.

O how quickly is youth run through –
The lion's ferocious lust!
And all softens into air
At the approach of Autumn sun.

1916

ცამეტი წლის ხარ

ცამეტი წლის ხარ და შენი ტყვეა
ჭალარა გულის ზმანება ავი, –
ჩაანყვეთ რიგში ცამეტი ტყვია,
ცამეტჯერ უნდა მოვიკლა თავი!

გაივლის კიდეც ცამეტი წელი,
მოახლოვდება გზა ოცდაექვსი,
მოცელავს მაღალ ზამბახებს ცელი,
ატირდება დრო და ჩემი ლექსი.

ოჰ, როგორ მიდის ახალგაზრდობა –
დაუნდობელი სურვილი ლომის!
და ყოველივე როგორ ნაზდება,
როცა ახლოა მზე შემოდგომის.

1916

Homeland

If one has not walked barefoot upon the dew-soaked grass

What then is homeland?

All the ancestors have departed,

The clamour of other peoples' fills the land.

The breeze gently uncloaks the plain,

And in the depths, I discern a figure –

An old, old father – shears in hand

Rambling in the vineyard.

Each stem and bud

Of it shall ever resemble a dream!

The valleys and knolls turn verdant again!..

I amble along ... regret and feel grieved.

მამული

ცვრიან ბალახზე თუ ფეხშიშველა
არ გავიარე – რაა მამული?!
წინაპართაგან წავიდა ყველა,
სხვა ხალხის ისმის აქ ჟრიამული.

გაშალა ველი ნელმა ნიავმა,
და მელანდება მე მის წიაღში
მოხუცი მამა, მოხუცი მამა,
სასხლავით ხელში დადის ვენახში.

აქ თითო ლერწი და თითო ყლორტი
მასზე ოცნებას დაემგვანება!
ისევ ამწვანდა მდელი და კორდი!..
დავდივარ... ვწუხვარ და მენანება!

The Snow Fell, Slanted and Sidelong

The snow fell, slanted and sidelong.

And I - sunk in thought by the fireside like heroes
from Dickens.

The furnace is aglow. While I think,
the flames sink lower.

The window opened: the snow fell slanted
and sidelong.

White thoughts are scattered, manuscripts turned
to ashes...

Burn on ... and there too, there deep in the soul...

The snow fell, slanted and sidelong.

1925

თოვლი იყო ირიბი, ალმაცერი

თოვლი იყო ირიბი, ალმაცერი.

დიკენსის გმირივით ცეცხლთან ჩაფიქრება.

ელვარებს ღუმელი. ვფიქრობ,

საცაა ცეცხლიც ჩამიქრება.

გაიღო ფანჯარა: თოვლი იყო ირიბი,

ალმაცერი.

იფანტება თეთრი ფიქრები, იფერფლება

ხელნაწერი...

ნუ ჩამიქრები... და იქაც, შიგნით, სულში...

თოვლი იყო ირიბი, ალმაცერი...

1925

Смуглякъ и Бѣлуга.

Смуглякъ оумъ оуаѣа, кѣмъ жѣнъ кѣѣа
жѣнъ жѣнъ кѣѣа, жѣнъ жѣнъ жѣнъ
жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ
жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ

жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ
жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ
жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ
жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ
жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ
жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ

жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ
жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ
жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ
жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ
жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ
жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ

жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ
жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ
жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ
жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ
жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ
жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ

жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ
жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ
жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ
жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ
жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ
жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ жѣнъ

[Handwritten signature]

Blue Horses

Like mist's snowy drifts at sunset touched with
colours,
Lay a shore flashing in the land of eternity!
Around, no inlet, I discerned nothing
Except the starkness of silence – cold and desolate.
Except the silence and the roving of the cold –
In the land of eternity there is only grief!
Your eyes' light is extinguished in the cold of the
tomb,
The cold grave holds no solace either for your
soul.
Through skeletal woods of crazed faces
The soulless days race and haste!
Through dreamful visions my blue horses
Will hearse you over to me; they are all here!
The minutes pace by, but I care not:
The eternal pillow lies undampened by tears:

ლურჯა ცხენები

როგორც ნისლის ნამქერი, ჩამავალ მზით
ნაფერი,

ელვარებდა ნაპირი სამუდამო მხარეში!
არ ჩანდა შენაპირი, ვერ ვნახე ვერაფერი,
ცივ და მიუსაფარი მდუმარების გარეშე.
მდუმარების გარეშე და სიცივის თარეშში,
სამუდამო მხარეში მხოლოდ სიმწუხარეა!
ცეცხლი არ კრთის თვალებში, წევხარ ცივ

სამარეში,

წევხარ ცივ სამარეში და არც სულს უხარია.
შეშლილი სახეების ჩონჩხიანი ტყეებით
უსულდგმულო დღეები რბიან, მიიჩქარიან!
სიზმარიან ჩვენებით – ჩემი ლურჯა

ცხენებით

ჩემთან მოესვენებით! ყველანი აქ არიან!
იჩქარიან წამები, მე კი არ მენანება:
ცრემლით არ ინამება სამუდამო ბალიში;

All passion and torture vanished like phantoms of
night,

Like the cry of the soul in a blaze of prayers.

The blue horses dash away with a swift thunder
and bolt

Like swirling fire and the whirlwind of fate!

Here flowers or respite – a dream!

Now the place of your rest is a grave!

Who knows your face, who will utter your name?

Your call, whose ear will it reach?

Who will trust it?

You find no comfort in this bosom of wonders,

Riddle-wrapped chimeras sleep in the land's
dark spirals!

But in the rough desert of dry numbers

The arch of light stands in triumph!

Through skeletal woods of crazed faces

The soulless days emerge to be buried in chasms.

Only in the mists' rampage, in the eternal land,

გაქრა ვნება-წამება, როგორც ღამის
ზმანება,
ვით სულის ხმოვანება ლოცვის სიმხურვალეში.
ვით ცეცხლის ხეტიალი, როგორც ბედის
ტრიალი,
ჩქარი გრგვინვა-გრიალით ქრიან ლურჯა
ცხენები!
ყვავილნი არ არიან, არც შვება – სიზმარია!
ებლა კი სამარეა შენი განსასვენები!
რომელი სცნობს შენს სახეს, ან ვინ იტყვის
შენს სახელს?
ვინ გაიგებს შენს ძახილს, ძახილს ვინ
დაიჯერებს?
ვერავენ განუგეშებს საოცრების უბეში,
სძინავთ ბნელ ხვეულებში გამოუცნობ
ქიმერებს!
მხოლოდ შუქთა კამარა ვერაფერმა დაფარა:
მშრალ რიცხვების ამარა უდაბნოში
ღელდება!

Above and below, cursed and condemned,
The blue horses thunder away
Like the ocean's roaming, like the whirlwind
of fate!

1915

შეშლილი სახეების ჩონჩხიანი ტყეებით
უსულდგმულო დღეები ჩნდება და
ქვესკნელდება.
მხოლოდ ნისლის თარეშში, სამუდამო
მხარეში,
ზევით თუ სამარეში, წყევლით შენაჩვენები,
როგორც ზღვის ხეტიალი, როგორც ბედის
ტრიალი,
ჩქარი გრგვინვა-გრიალით ქრიან ლურჯა
ცხენები!

1915

Index of Titles

<i>I. A.</i>	8
<i>Childhood Days</i>	10
<i>A Rose In Sand</i>	12
<i>The Moon of Atlatminda</i>	20
<i>Nikortsminda</i>	28
<i>Vilanel</i>	38
<i>What Time Is It?</i>	44
<i>Snow</i>	48
<i>You Are Thirteen</i>	56
<i>Homeland</i>	58
<i>The Snow Fell, Planted and Pidelong</i>	60
<i>Blue Horses</i>	64

სარჩევი

ი. ა.	9
ბავშვობის დღეები	11
სილთაყვარდე ანუ ვარდი სილთაში	13
მთწმინდის მთაყარე	21
ქებას ქება ნიკორწმინდას	29
ვილანელი	39
ჩომელი საათია?	45
თოვლი	49
ცამეტი წლის ხარ	57
მამელი	59
თოვლი იყრ ირინი, აღმატერი	61
ლურჯა ცხენები	65

Հայկէջ 1589թ.

հաշիւ տուտ ճանչան, հարս թուտ ճանչան
քոչ-հարս ճանչան թանկութիւն թանկան
նա թուտ ճանչան, ճիշտ թանկ թանկան
այնտ թանկան թանկան թանկան

թանկան թանկան թանկան թանկան
նա թանկան թանկան թանկան թանկան
նա թանկան թանկան թանկան թանկան
նա թանկան թանկան թանկան թանկան

նա թանկան թանկան թանկան թանկան
նա թանկան թանկան թանկան թանկան
նա թանկան թանկան թանկան թանկան
նա թանկան թանկան թանկան թանկան

նա թանկան թանկան թանկան թանկան
նա թանկան թանկան թանկան թանկան
նա թանկան թանկան թանկան թանկան
նա թանկան թանկան թանկան թանկան

նա թանկան թանկան թանկան թանկան
նա թանկան թանկան թանկան թանկան
նա թանկան թանկան թանկան թանկան
նա թանկան թանկան թանկան թանկան

նա թանկան թանկան թանկան թանկան
նա թանկան թանկան թանկան թանկան
նա թանկան թանկան թանկան թանկան
նա թանկան թանկան թանկան թանկան

նա թանկան թանկան թանկան թանկան
նա թանկան թանկան թանկան թանկան
նա թանկան թանկան թանկան թանկան
նա թանկան թանկան թանկան թանկան

նա թանկան թանկան թանկան թանկան
նա թանկան թանկան թանկան թանկան
նա թանկան թանկան թանկան թանկան
նա թանկան թանկան թանկան թանկան

նա թանկան թանկան թանկան թանկան
նա թանկան թանկան թանկան թանկան
նա թանկան թանկան թանկան թանկան
նա թանկան թանկան թանկան թանկան

[Handwritten signature]